

ГОДИШНИНИ И ЮБИЛЕИ / ANNIVERSARIES AND JUBELEES

ПРОФ. ДИМИТЪР ВЕСЕЛИНОВ НА 60 ГОДИНИ

PROF. DIMITAR VESELINOV TURNS 60

На 22 април 2022 г. нашият уважаван колега проф. д.ф.н. Димитър Веселинов навърши 60 години, което е достатъчен повод да го почетем и споделим с него и с близките му празника. Разбира се, за списанието „Български език“ и за Института е чест подобно представяне. Ще припомня, че колегата беше осем години активен член на една от секциите в Института за български език, бе автор и съавтор на редица изследвания, публикувани и цитирани в езиковедската книжнина като трудове на същия институт на БАН.

Институционално неговата кариера преминава през длъжностите хоноруван асистент, редовен асистент, доцент и професор в Катедрата по методика на чуждоезиковото обучение при Факултета по класически и нови филологии на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Веселинов ръководи Катедрата по методика на чуждоезиковото обучение (2011–2019) и беше зам.-декан по научната и проектната дейност на Факултета. Основател и Генерален секретар е на Дружеството на преподавателите по френски език в България, дългогодишен Научен секретар на Специализирания научен съвет по педагогика към ВАК. Член е на редакционната колегия на сп. „Съпоставително езикознание“, главен редактор на сп. „Чуждоезиково обучение“ и на едно от най-старите филологически списания в България – „Годишник на Софийския университет – Факултет класически и нови филологии“, както и редактор в списанията „Филология“ и „Слово. Балтийски акцент“.

Проф. Веселинов е автор и съавтор в поредица от национални и международни издания, свързани с образованието, дидактиката и франкофонията. Съавтор е на академичния френско-български речник (в трите му издания през 2002, 2008 и 2017). Пише *студията за България в Оксфордската педагогическа енциклопедия* (2011). Превежда на български език първата поява на *Речник на римското право у нас* (2008 и 2010). Автор е на *Учебния френско-български тематичен речник* (1995), който продъл-

жава да бъде едно от търсените издания в библиотеките от студентите и до днес. Като преподавател гостува във Великотърновския университет, в Пловдивския университет, в Югозападния университет, в Университета за национално и световно стопанство, във Варненския свободен университет, изнася лекции в Новата Сорбона в Париж и в университетите на Антверпен, Солун, Букурещ и Истанбул (Галатасарайски университет). В Женева успява да намери в библиотечните източници и архиви смятания за изгубен ръкопис на учебната програма на Сосюровия *Курс по обща лингвистика* от 1906 година, както и списъка на студентите, посещавали лекциите на този бележит езиковед, сред които успява да установи българите и впоследствие да открие данни за тези интелектуалци.

Особено активна и ползотворна е неговата работа като радетел на франкофонията у нас, а за преподавателската и дидактичната му дейност, както и след написването на мащабното монографично изследване *История на обучението по френски език в България през Възраждането*, проф. Веселинов е избран за *Кавалер на Академичните палми на Република Франция*. Интересът му по темата се запазва и в резултат на продължителната му проучвателна дейност е публикувана монографията *Възрожденският урок по френски език: лингводидактическа реконструкция* (2005).

В областта на науките за образованието той въвежда редица операционни термини, които обогатяват в българската научна литература, като *дидактема*, *лингводидактология* и др.

Списъкът на неговите изследвания, статии, студии, речници и монографии обхваща повече от 100 заглавия. Бих посочил няколко от по-значимите: *Френската лексика в романа „Тютюн“* (2009), *Български лексикални находки във френския език* (2007), *Българските студенти на Фердинанд дьо Сосюр* (2008), *Летописната книга на Факултета по класически и нови филологии* (том 1, 2008; том 2, 2011), както и големия докторат на Веселинов: *Теоретичен модел за кумулативно лексикографиране на думи от чужд произход в българския език (върху основата на френскоезичната лексика)* (2015). Особено място сред тези изследвания заема шесттомният *Речник на френските думи в българския език* (2015–2017, в съавторство с Анна Ангелова). Това мащабно произведение, плод на 25-годишна работа, е речник от тезаурусен тип с приложени технологии, взети от кумулативни историко-етимологични похвати. Неслучайно оценката за него е твърде висока, а аз намирам този труд за изключително явление в нашата лексикология и в университетската дидактика. С новаторски подход и с прецизно документиране на френските думи (заемки, френцизми) в българския език авторите съставят т.нар. емпрунтологична биография на избраните лексикални единици. С пълно основание проф. Веселинов е смятан за основоположник на българската школа в модерната емпрунтология, която

някои автори оценяват и като *лингводидактична археология на познанието*.

Ще припомня, че един от първите, които говорят за археология на познанието в езика, е френският философ Мишел Фуко (1926–1984). В своите монографии „Редът на нещата. Археология на хуманитарните науки“, „Археология на знанието“ и „Желанието за знание“ той представя специфичен анализ на собствените си концепции и възгледи, като споделя: „Не се питам кой съм, не си и отговарям, защото трябва да остана същият; това е Моралът на персоналистичната позиция. Той владее нашите текстове, той трябва да ни държи свободни, щом става дума за това – да пишем“ (Фуко, *Археология на знанието*, с. 30, Frankfurt, Suhrkamp, 1988; на нем., преводът тук – мой).

Бъди здрав и за много години – приятелю!

Васил Г. Райнов / Vasil G. Raynov

✉ *Проф. емеритус Васил Райнов, д.б.н.*
Институт за български език „Проф. Любомир Андрейчин“
при Българската академия на науките
бул. „Шипченски проход“ 52, бл. 17, 1113, София, България
rainovv@abv.bg

✉ *Prof. Emeritus Vasil Rainov, DSc*
Institute for Bulgarian Language, Bulgarian Academy of Sciences
52, Shipchenski prohod, Bl. 17, Sofia 1113, Bulgaria
rainovv@abv.bg

Публикувано: 30 юни 2022

Published: 30 June 2022